

14 juli 2020
Auteur: Petra Klapwijk

Onderzoek: Nieuwe boerenprotesten

Samenvatting

Kleine meerderheid wil dat boerenprotesten nu echt stoppen

Boze boeren protesteerden de afgelopen weken tegen de nieuwe veevoermaatregel van minister Schouten van Landbouw. Volgende week willen ze weer gaan protesteren, maar de meeste mensen zijn er wel klaar mee.

Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 25.000 leden van het Opiniepanel. Een kleine meerderheid (55 procent) vindt dat de boeren hun punt nu wel hebben gemaakt en ziet liever dat ze ermee stoppen: "De agressieve en ontwrichtende manier van protesteren kan echt niet. Aanvankelijk had ik veel begrip voor de boeren, maar het is een keer genoeg geweest." Vier van de tien ondervraagden (40 procent) vinden dat de boeren mogen blijven protesteren om duidelijk te maken wat ze willen.

Helpt heeft nog steeds begrip voor boeren

De protesten van vorige week konden bij 51 procent nog op begrip rekenen. Dat is evenveel als bij de vorige acties in februari (49 procent). De steun is daarmee stabiel. Begin oktober, bij de eerste boerenprotesten, werden de boeren nog massaal gesteund: 89 procent kon toen begrip opbrengen voor de boerenacties.

De voorstanders van de protesten vinden dat de boeren onevenredig hard worden geraakt door de stikstofcrisis. "De KLM wordt met 3 miljard gesteund, de boeren moeten alleen maar inleveren, dat is niet eerlijk", wordt er gezegd. "Iedereen met een familiebedrijf of met een beetje hart voor zijn werk zou in opstand komen als je zo wordt tegengewerkt. Geen wonder dat de boeren boos zijn: het wordt ze veel te moeilijk gemaakt met al die regeltjes." De andere helft, 49 procent, heeft in het huidige onderzoek geen begrip voor de acties.

Trekkers intimiderend

Maandag kondigde boerenactiegroep Farmers Defence Force (FDF) nieuwe acties aan voor volgende week, nadat minister Schouten een ultimatum van deze groep naast zich neerlegde. De actiegroep wil dat de minister de gewraakte veevoermaatregel intrekt. Wat die acties in gaan houden is niet bekend, maar een meerderheid (58 procent) vindt in ieder geval dat er een verbod moet komen op protesteren met tractoren: "Je kunt niet steeds het land platleggen met je trekkers. Dat trekt een te grote wissel op de economie en je raakt snel de sympathie van mensen kwijt."

In de noordelijke provincies gold de afgelopen dagen al zo'n trekkerverbod, om gevaarlijke situaties bij demonstraties te voorkomen. Ze reden bijvoorbeeld Groningen Airport Eelde op, vanwaar onder andere traumahelikopters op moeten stijgen. "Het komt meer als intimidatie over dan als demonstratie. Er zijn andere manieren om je stem te laten horen", zegt een panellid.

Stad vs. platteland

Wel is er een groot verschil tussen de kleine dorpen en de grote steden in Nederland. In steden met meer dan 100.000 inwoners staat 38 procent achter de boeren, 60 procent heeft geen begrip voor de protesten. In kleine dorpen en op het platteland, de thuisbasis van de boeren, is meer begrip. Hier vindt bijna tweederde (63 procent) het logisch dat de boeren blijven protesteren, 36 procent vindt het genoeg geweest.

Vragenlijst en uitslagen

Helpt heeft begrip

Stikstofnorm

In 2019 heeft de rechter het Nederlandse stikstofbeleid (het Programma Aanpak Stikstof) afgekeurd. Volgens de rechter stoot Nederland meer stikstof uit dan volgens de wet mag. Diverse kleine en grote projecten, zoals uitbreidingen van boerenbedrijven, nieuwe woningen en de aanleg van wegen en vliegvelden, moeten opnieuw goedkeuring krijgen of gaan zelfs niet door.

Vind je wel of niet dat de stikstofuitstoot in Nederland moet worden teruggebracht?

De stikstofuitstoot moet wel worden terug gebracht 60%
De stikstofuitstoot moet niet worden terug gebracht 26%
Weet niet / geen mening 14%

Boerenprotesten

De afgelopen weken demonstreerden boeren opnieuw op verschillende plekken in Nederland tegen de stikstofmaatregelen van het kabinet. Melkveehouders zijn het niet eens met de maatregel dat zij tot het einde van het jaar minder eiwitrijk voer moeten gebruiken voor hun koeien. Volgens het kabinet is deze maatregel nodig om de stikstofuitstoot in Nederland te verminderen. Boeren stellen dat de maatregel het dierenwelzijn in gevaar brengt. Uit onvrede blokkeerden boeren met hun tractoren diverse distributiecentra van supermarkten, snelwegen en diverse vliegvelden. Supermarkten konden daardoor een deel van hun winkels niet bevoorraden. Minister Schouten, van Landbouw, zegde op advies van de politie een werkbezoek af omdat boeren haar de weg blokkeerden.

In hoeverre heb je begrip voor de boerenprotesten van de afgelopen weken?

Begrip 51%
Geen begrip 49%
Weet niet / geen mening -

Boerenprotesten

Boeren hebben hun punt gemaakt

Er is wel verschil tussen grote stad en platteland:

Grote steden (meer dan 100.000 inwoners):

Begrip 38%
Geen begrip 60%

Klein dorp en platteland:

Begrip 63%
Geen begrip 36%

Vind je het een goede of slechte zaak dat melkveehouders tot het eind van het jaar minder eiwitrijk voer voor hun koeien moeten gebruiken om minder stikstof uit te stoten?

Goede zaak 28%
Slechte zaak 45%
Weet niet 27%

Welke van de onderstaande uitspraken past het beste bij jouw mening over de boerenacties?

"De boeren hebben nu voldoende duidelijk gemaakt wat zij willen, het moet nu stoppen" 55%
"De boeren mogen wat mij betreft nog meer actie voeren om duidelijk te maken wat zij willen" 40%
Weet niet / geen mening 5%

Veevoermaatregel

Schouten hoeft niet in te gaan op ultimatum

Ultimatum Farmers Defense Force

De actiegroep Farmers Defense Force stelde minister Carola Schouten, van Landbouw, maandag een ultimatum. De boeren wilden dat de veevoermaatregel uiterlijk 21 juli van tafel gaat. Tot die tijd zullen er geen acties worden gehouden. Als de minister de eis van minder eiwit in het voer niet intrekt, komen er nieuwe acties met tractoren. Minister Schouten zei niet op het ultimatum in te gaan. Wel zegde ze eerder naar aanleiding van de protesten toe experts opnieuw te laten onderzoeken of minder eiwitrijk voer schadelijk is of niet.

Vind je het een goede of slechte zaak dat minister Schouten niet ingaat op het ultimatum van Farmers Defense Force?

Goede zaak 56%
Slechte zaak 32%
Weet niet 12%

Tractoren

Liever geen trekkers bij acties

Verbod tractoren bij boerenprotesten

De veiligheidsregio Groningen verbood boeren de afgelopen dagen tractoren te gebruiken bij hun demonstraties in het noorden van het land, omdat het zou hebben gezorgd voor gevaarlijke situaties. Zo reden boeren bijvoorbeeld Groningen Airport Eelde op, vanwaar onder andere traumahelikopters op moeten stijgen. Farmers Defense Force maakte bezwaar tegen het besluit en stapte naar de rechter. De actiegroep vindt dat de trekkers vanwege de symbolische waarde bij de demonstraties horen. De rechter gaf de veiligheidsregio uiteindelijk gelijk waardoor boeren tot 13 juli hun tractoren niet mochten gebruiken bij protesten. Ze mochten wel op een andere manier demonstreren.

Vind je het een goed of slecht besluit dat boeren hun tractoren niet mochten gebruiken bij boerenprotesten in Groningen?

Goed besluit 63%
Slecht besluit 31%
Weet niet / geen mening 6%

Zou je het een goede of slechte zaak vinden als boeren voorlopig in heel Nederland geen tractoren mochten gebruiken bij boerenprotesten?

Goede zaak 58%
Slechte zaak 35%
Weet niet 7%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden op 13 en 14 juli 2020. Aan het onderzoek deden 25.081 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Petra Klapwijk: petra.klapwijk@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit 70.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen.

